

**Kutseõpetaja, tase 6
ARENGUMAPI JUHEND**

Tallinn 2021

Sisukord

1. Üldosa	3
2. Arengumapi koostamine	4
3. Arengumapi struktuur ja kohustuslik sisu	5
Lisad	6
Lisa 1. Eneseanalüüsi vorm	6
Lisa 2. Tööandja hinnang	15
Lisa 3. Tunnikava	17
Lisa 4. Pedagoogilise tegevuse vaatlus/analüüs	18

1. Üldosa

Kutseõpetaja arengumapi koostamise eesmärk on tõendada Kutseõpetaja, tase 6 kutsestandardis kirjeldatud kompetentse. Arengumapp esitatakse kutseõpetaja, tase 6 kutse taotlemisel hindamise osana.

Arengumapis tõendab taotleja eneseanalüüsiga (Lisa 1) järgmisi *-kohustuslikke kompetentse*:

1. Õppeprotsessi planeerimine
2. Õppimise ja õppija arengu toetamine
3. Refleksioon ja professionaalne enesearendamine
4. Erialaõppe arendamine
5. Kutseõppe maine kujundamine

Arengumapis tõendab taotleja eneseanalüüsi ja tööandja hinnanguga (Lisa 2) kutseõpetaja kutset *üldoskusi*:

1. juhindub oma töös õpetaja kutse-eetikast; toetab oma tegevuse kaudu kutse-eetika ja õpetaja ameti laiemat teadvustamist ning väärtustamist ühiskonnas; järgib üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja norme erinevates keskkondades; kujundab oma eeskujuga õppijate väärtusi;

2. on orienteeritud tulemustele ja isiklike tööeesmärkide saavutamisele; otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasiliikumiseks; tuleb välja uute ideedega ja viib neid ellu, arvestades parimate praktikatega; märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi; reageerib paindlikult muutustele ja hindab riske;

3. märkab, tunnustab, innustab õppijat, lapsevanemat ja kolleegi, tunnustab ka väikseid edusamme; toetab õpimotivatsiooni kujunemist läbi tähenduslike ja jõukohaste õpituatsioonide loomise, eneseteostuse ja õppimisest tekkiva rahulolu soodustamise; märkab mittemotiveerivate situatsioonide teket õpiprotsessis ja leiab lahendusi nende kõrvaldamiseks individuaalsel või rühma tasandil;

4. hindab end ennastjuhtiva õppijana, määratledes enda õpistrateegiaid, õpiprotsessi, -vajadusi ja -võimalusi ning enda tugevaid ja nõrku külgi elukestva õppijana; arendab ennast eesmärgipäraselt;

5. määratleb ennast õpetaja ja õppiva professionaalina ning tajub sellest lähtuvat vastutust ja rolli ühiskonnas; analüüsib oma professionaalset arengut, olles avatud tagasisidele ja arvestab sellega enesearengu kavandamisel; tegutseb teadliku ja vastutustundliku kodanikuna;

6. koostööd tehes näitab üles austust ja hoolivust, aktsepteerides inimeste erinevusi ning arvestab neid; toob koostöösse oma teadmised ja kogemused ning rakendab neid koostööpartnerite võimestamisel; väärtustab koostööd ja analüüsib selle tõhusust;

7. loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele; juhivad oma emotsioone ja käitumisviise vastavalt situatsioonile; esindab õpetaja professioni, suheldes

erinevate sihtgruppidega; kujundab õppijate kommunikatsiooni-/ suhtlemisoskusi; analüüsib ja arendab oma suhtlemisoskusi, annab konstruktiivset tagasisidet ja on sellele avatud;

8. arvestab oma töös Eesti ja Euroopa kultuuripärandit ja -saavutusi, erinevate regioonide kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja vajadust seda säilitada ning loominguilise eneseväljendamise olulisust igapäevaelus;

9. mõistab ja rakendab matemaatikale, loodusteadustele ja tehnoloogiale omaseid teadmisi ja meetodeid probleemide lahendamisel; tõlgendab matemaatilisi tulemusi igapäevaelu kontekstis; loob tehnoloogilisi lahendusi ja tegutseb nii looduslikus kui ka tehnoloogiarikkas keskkonnas, arvestades looduse, tehnoloogia ja ühiskonna vastasmõjusid;

10. järgib säästva arengu põhimõtteid ja käitub keskkonnasäästlikult; vahendab jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõtteid;

11. järgib hariduse valdkonda, kutseharidust ja õpetatavat eriala reguleerivaid õigusakte; järgib töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, juhendab õppijaid tööohutuse alasel ja tagab nende järgimise õppeprotsessis;

12. valdab eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõuetele; kasutab oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendab ennast arusaadavalt; kasutab oma töös vähemalt ühte võõrkeelt;

13. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi info haldamine, suhtlemine digikeskkondades, sisuloome ja turvalisus (vt Kutsestandardi lisa 1 Digioskused); hindab ja arendab oma digikompetentsust.

Arengumapis on võimalik tõendada eneseanalüüsiga (Lisa 1) *valitavaid kompetentse*:

- Praktika juhendamine
- Meeskonna ja protsesside juhtimine ning eestvedamine
- Kolleegide toetamine
- Täienduskoostuste kavandamine ja läbiviimine
- Hariduslike erivajadustega õppija toetamine
- Digipedagoogika rakendamine

Valitavate kompetentside tõendamine ei ole kohustuslik.

2. Arengumapi koostamine

Arengumapis tõendab kutse taotleja iga kompetentsi olemasolu tõendusmaterjaliga (analüüsi, praktilise töö peegelduse, oskuste ettenäitamise jm kaudu). Esitatud tõendusmaterjalid on seotud eneseanalüüsiga (Lisa 1) ning sisaldavad näiteid nende tõendamiseks. Tõendusmaterjali kogumine on kutse taotleja ülesanne, taotleja vastutab selles esitatud materjalide tõesuse eest. Hea tõendusmaterjal annab informatsiooni kompetentsi olemasolu kohta.

Digitaalne arengumapp on koostatud struktureeritult (selles esitatavad materjalid on loogilises

järjestuses ning moodustavad terviku), keeleliselt korrektselt ja autoriõigusi arvestades.

Arengumapp on:

- Peegeldav - peegeldab kutseõpetaja eneseteadlikkust ja eneseanalüüsi kutseõpetajaks kujunemisel.
- Kõikehõlmav - sisaldab tõendavaid materjale kogu hinnatava kompetentsi kohta.
- Isikupärane – võimaldab tuua esile kutseõpetaja loovuse ja isikupära. Arengumapi sisu ja vorm on loovalt ja isikupäraselt lahendatud.
- Autentne – arengumapis esitatud tõendusmaterjalid ning eneseanalüüs on autentsed, st koostatud taotleja enese poolt.

Digitaalse arengumapi koostamise juhised ja näited:

<http://www.tulevikuopetaja.ee/eelmoodul/digitaalne-arengumapp/>

Arengumapp esitatakse määratud tähtjaks kutseandja poolt teavitatud aadressile.

3. Arengumapi struktuur ja kohustuslik sisu

Kutse taotleja koostab arengumapi järgmise struktuuri järgi.

Arengumapi osa	Sisu
Tiitelleht/avaleht	Sisaldab taotleja ees- ja perekonnanime, pealkirja (sh taotletava kutse nimetust ja taset), esitamise aega (kuupäev ja aasta).
Sisukord/menüü	Loetelu arengumapis sisalduvatest materjalidest
Sissejuhatus/andmed koostaja kohta	Taotleja lühitutvustus vabas vormis (haridustee, töökogemus jm kutse taotlemisel oluline taustainfo)
Kompetentse tõendavad materjalid	Eneseanalüüs (Lisa 1), tööandja allkirjastatud hinnang (Lisa 2), praktilise töö peegeldused (nt juhtumianalüüsid, milles taotleja kirjeldab ja analüüsib oma tegevust pedagoogilistes situatsioonides) jm kompetentse tõendavad materjalid (tunni salvestus, taotleja koostatud rakendus- või töökava, näiteid õppeülesannetest, e-kursustest, õpiobjektidest, hindamise kirjeldused jm näitlikud materjalid). Tõendusmaterjalidena võib soovi korral esitada tunnikava (Lisa 3) ning taotleja tundi vaadelnud isiku pedagoogilise tegevuse vaatlus/analüüsi (Lisa 4)
Kasutatud allikad	Autoriõigustega seotud informatsioon
Lisad	Lisainformatsioon, mida taotleja peab vajalikuks esitada

Lisad

Lisa 1. Eneseanalüüsi vorm

KUTSEÕPETAJA, TASE 6 KOHUSTUSLIKE KOMPETENTSIDE TÕENDUS	
B.3.1. Õppeprotsessi planeerimine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Enda töö kavandamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Kuidas kavandan oma tegevused koostöös kolleegidega, arvestades tööülesandeid ja organisatsiooni tööplaani/tegevuskava?2. Kuidas kavandan õppetegevust lähtuvalt nüüdisaegsest õpikäsitusest, õppekavast ja sellega seonduvatest dokumentidest ning tagasiside analüüsist?3. Kuidas koostan, kohandan või muudan koostöös kolleegidega nõuetekohase mooduli rakenduskava, arvestades sihtrühma ja lõimingu aspekte?	
<p><i>Õppetegevuse kavandamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none">4. Kuidas püstitan õppe eesmärgi lähtuvalt õppekava ja mooduli õpiväljunditest, arvestades võtmepädevusi ja eriala- ning üldõpingute lõimingu?5. Kuidas valin õpiväljunditest, sihtrühmast, õppija eripärast ja lõimingu lähtuvalt õppemeetodid?6. Kuidas valin õppetöök asja- ja ajakohase õppevara, lähtudes õpiväljunditest ja õppija eripärast?7. Kuidas tagan õppematerjalide õigeaegse olemasolu vastavalt organisatsiooni töökorraldusele?8. Kuidas planeerin õpiväljunditest lähtuva ja õppija eripära arvestava hindamismetoodika?	
B.3.2. Õppimise ja õppija arengu toetamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Õppija arengu- ja õpivajaduste väljaselgitamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Kuidas selgitan välja õppija eripära (nt arengu- ja õpivajadused, võtmepädevused, varasem õpi- ja töökogemus) kaasates õppijaid ja kolleege?	
<p><i>Turvalise, õppija arengut soodustava õpikeskkonna loomine:</i></p> <ol style="list-style-type: none">2. Kuidas kujundan õppimist ja õppija arengut soodustava vaimselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt turvalise õpikeskkonna, arvestades õppija eripära ning lähtudes õpiväljunditest ja kaasaegsest tehnoloogiast?3. Kuidas tegutsen ohu ja esmaabi vajaduse	

<p>korral vastavalt organisatsioonis kehtestatud nõuetele?</p> <p>4. Kuidas märkan grupiprotsesse ja arvestan oma tegevuses grupi mõju iga liikme õpimotivatsioonile, õppimise tulemuslikkusele ja üldinimlike väärtuste ning hoiakute kujunemisele?</p>	
<p><i>Õppijate arengu toetamine õpieesmärkide saavutamisel:</i></p> <p>5. Kuidas selgitan õppijatele õppe eesmärke, oodatavaid õpiväljundeid, õppesisu ja hindamise põhimõtteid lähtuvalt õppekavast?</p> <p>6. Kuidas viin läbi õppe, lähtudes õppekavast, kasutades õppija arengut toetavaid õppemeetodeid, töövõtteid, materjale ja vahendeid?</p> <p>7. Kuidas lõimin õppeprotsessis teoreetilist ja praktilist õpet ning võtmepädevusi?</p> <p>8. Kuidas kogun sobivate meetoditega informatsiooni õppijate erialase arengu ja motivatsiooni kohta õppe tulemuslikkuse parendamiseks?</p> <p>9. Milliseid erinevaid võimalusi kasutan õppijate motiveerimisel?</p> <p>10. Kuidas planeerin ja rakendan individuaalset lähenemist, arvestades õppija eripära?</p> <p>11. Kuidas vajadusel rakendan individuaalset õppekava?</p>	
<p><i>Õppimist ja õppija arengut toetav tagasiside ja hindamine:</i></p> <p>12. Kuidas annan õppijatele õpiväljundite saavutamise kohta õppimist toetavat tagasisidet kogu õppe vältel, lähtudes hindamiskriteeriumidest?</p> <p>13. Kuidas hindan õppija õpiväljundite saavutamist, lähtudes väljundipõhise hindamise põhimõtetest ja kasutades aja- ja asjakohaseid hindamismeetodeid?</p>	
<p><i>Osapoolte informeerimine ja kaasamine:</i></p> <p>14. Kuidas informeerin osapooli õpieesmärkidest, õppe- ja praktikakorraldusest (sh VÕTA võimalustest, hindamisest) või tugiteenustest erinevaid infokanaleid kasutades?</p>	
B.3.3. Refleksioon ja professionaalne enesearendamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Õpetaja oma töö refleksioon, analüüsimine ja enesehindamine:</i></p> <p>1. Kuidas reflekteerin oma tööd, tuues välja õnnestumised ja arenguvajadused</p> <p>2. Kuidas küsin oma tööle regulaarselt tagasisidet õppijatelt, kolleegidelt, juhtidelt?</p> <p>3. Kuidas analüüsin oma tegevust, toetudes</p>	

refleksioonile ja tagasisidele? 4. Kuidas seab endale konkreetseid arengueesmärke, lähtudes enese arenguvajadustest? 5. Kuidas kavandab eneseanalüüsile tuginedes oma arengut kutseõpetajana.	
<i>Enese professionaalne arendamine:</i> 6. Kuidas hoian end järjepidevalt kursis eri- ja kutseala arengutega, parimate praktikatega ja uuenduslike tehnoloogiatega ning arendan oma õpetamise ja erialaseid kompetentse (nt stažeerides, osaledes erialakonverentsidel, õpirändes, praktilal välisriigis, erialastes koostööprojektides ja võrgustikes, messidel, infopäevadel, töötades läbi erialast või õpetamisega seotud kirjandust), lähtudes oma arenguvajadustest ja -eesmärkidest? 7. Kuidas kasutan oma töös ja jagan õpikogukondades eri- ja kutseala uuendusi?	
B.3.4. Erialaõppe arendamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<i>Õppekava, sh rakenduskava koostamine ja arendamine:</i> 1. Kuidas osalen uute õppekavade väljatöötamise töörühmas ja/või koostan nõuetekohase rakenduskava, arvestades sihtrühma ja eriala arengut? 2. Kuidas teen ettepanekuid töörühma juhile õppe- ja/või rakenduskava muutmiseks, arvestades sihtrühma ja eriala arengut?	
<i>Õppevara ja metoodiliste materjalide koostamine, kohandamine ja uuendamine:</i> 3. Kuidas kohandan õppevara vastavalt sihtrühmale ja eriala arengutele? 4. Kuidas analüüsin õpivara puudusi vastavalt eriala arengule ja tehnoloogia uuendustele? 5. Kuidas teen ettepanekuid õpivara uuendamiseks?	
<i>Kaasaegsete tehnoloogiate kasutusvõimaluste tutvustamine ja rakendamine erialaõppes:</i> 6. Kuidas kasutan uuenduslikke tehnoloogiaid õppetegevuse läbiviimisel? 7. Kuidas tutvustan uusi erialaseid tehnoloogiaid ja teen ettepanekuid nende kasutuselevõtuks erialaõppes?	
<i>Osalemise kooli arendustegevustes ja kvaliteeditagamise protsessis:</i> 8. Kuidas osalen kooli arendustegevustes, täites oma pädevuse piires sellega seotud ülesandeid? 9. Kuidas teen ettepanekuid õppekavarühma arendamiseks lähtuvalt kooli arengukava	

eesmärkidest ja tegevuskavast.	
<i>Erialaste võistluste ja konkursside korraldamine:</i> 10. Kuidas osalen erialaste kutsemeisterlikkuse võistluste või konkursside korraldamisel ning võtan vastutuse osade tööloikude eest?	
B.3.5. Kutseõppe maine kujundamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<i>Avalikkuse teavitamine oma eriala kutseõppe võimalustest, eriala ja kutsehariduse populariseerimine:</i> 1. Kuidas populariseerin oma eriala ja kutseharidust, sh korraldan koostöös kolleegidega õpetatavat eriala tutvustavaid sündmusi ja/või levitan teavet oma kutseala kutseõppe võimaluste kohta?	
<i>Organisatsiooni kultuuri kujundamine:</i> 2. Kuidas osalen organisatsiooni kultuuri kujundamise protsessis (näiteks teen ettepanekuid selle arendamiseks) ja lähtun õppekasvatustöös organisatsiooni väärtustest.	

KUTSEÕPETAJA, TASE 6 VALITAVATE KOMPETENTSIDE TÕENDUS

B.3.6. Praktika juhendamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<i>Praktika ettevalmistamine:</i> 1. Kuidas planeerin lähtuvalt praktika eesmärgist õppijate praktikaks ettevalmistuse; 2. Kuidas selgitan õppijatele ja praktikakoha juhendajatele praktika eesmärgid, õpiväljundeid ning hindamist? 3. Kuidas toetan õppijat individuaalsete praktikaeesmärkide seadmisel? 4. Kuidas osalen praktika arendustegevustes?	
<i>Praktika juhendamine:</i> 5. Kuidas toetan õppijat eesmärkide saavutamisel? 6. Kuidas juhendan õppijat praktikaga seotud küsimustes ja enesehindamisel? 7. Kuidas juhendan kooli ja praktikakoha esindajaid praktikakorralduse küsimustes?	
<i>Praktika hindamine:</i> 8. Kuidas annan õppijale tagasisidet praktika õpiväljundite saavutamise kohta? 9. Kuidas korraldan praktika hindamise vastavalt õppekavas sätestatud hindamiskriteeriumitele, kaasates kooli ja praktikakoha esindajaid?	
B.3.7. Meeskonna ja protsesside juhtimine ning eestvedamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele

	viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Meeskonna juhtimine ja eestvedamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuidas sean koos meeskonnaga selle tegevuse eesmärgid, lähtudes organisatsiooni ülesannetest, eesmärkidest ja väärtustest? 2. Kuidas juhin meeskonda eesmärgipäraselt? 3. Kuidas motiveerin ja innustan meeskonnakaaslast? 4. Kuidas annan asjakohast tagasisidet? 	
<p><i>Protsesside juhtimine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Kuidas algatan ja käivitan protsessi lähtuvalt eesmärkidest? 6. Kuidas planeerin ja leian ressursid protsesside läbiviimiseks? 7. Kuidas jälgin tegevuste läbiviimist, vajadusel kavandan muudatusi? 8. Kuidas analüüsin ja hindan tegevusi ning tulemusi ning annan tagasisidet? 9. Kuidas korraldan probleemide lahendamise? 	
<p><i>Töö korraldamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Kuidas korraldan meeskonna tööd, andes meeskonna liikmetele asjakohaseid ülesandeid vastavalt nende oskustele, võimetele ja isikuomadustele ja kasutades sobivaid juhtimisvõtteid? 11. Kuidas prioriseerin tegevused? 12. Kuidas delegeerin tööülesandeid otstarbekalt ning annan selgeid juhiseid? 13. Kuidas tagan meeskonna liikmete informeerituse töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest ning jälgin nende täitmist? 	
B.3.8. Kolleegide toetamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Kolleegide koolitamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuidas jagan oma teadmisi ja valdkonna-alast teavet kolleegidega? 	
<p><i>Kolleegide mentorlus või õpetajakoolituse praktika juhendamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kuidas toetan juhendatavat kolleegi kooli ja õpetajatööga kohanemisel lähtuvalt tema arenguvajadustest ja/või juhendan õpetajakoolituse praktikat lähtuvalt praktika eesmärgist ja praktikandi vajadustest? 	
B.3.9. Täienduskoolituse kavandamine ja läbiviimine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Koolitusvajaduse selgitamine:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuidas selgitan välja ja analüüsin erinevaid 	

osapooli kaasates täienduskoolitusel osalejate koolitusvajadused?	
<p><i>Koolituse planeerimine:</i></p> <p>2. Kuidas osalen täienduskoolituse õppekava väljatöötamisel, arvestades sihtrühma vajadusi?</p> <p>3. Kuidas kavandan õppe lähtuvalt täienduskoolituse õppekavast ja osalejate eripärast?</p> <p>4. Kuidas valin sobivad hindamismeetodid õpiväljundite saavutatuse hindamiseks?</p> <p>5. Kuidas kavandan tegevused õppimist toetava õppekeskkonna loomiseks?</p>	
<p><i>Täienduskoolituse läbiviimine:</i></p> <p>6. Kuidas viin läbi täienduskoolituse, lähtudes kavandatust ning arvestades õpi- või töökeskkonna ja osalejate eripära?</p> <p>7. Kuidas kohandan õppeprotsessi vastavalt osalejate edasijõudmisele?</p> <p>8. Kuidas märkan ja tunnen grupi arengus toimuvat, reageerin õpiprotsessi toetaval viisil?</p> <p>9. Kuidas pakun õppijaile tuge õpioskuste omandamisel, juhendades iseseisvat õppimist ja tagasisidestades õppija tegevust?</p> <p>10. Kuidas hindan õpiväljundite saavutatust, kasutades asjakohaseid hindamismeetodeid?</p>	
<p><i>Tagasiside analüüs:</i></p> <p>11. Kuidas kogun osalejatelt sobivate meetoditega tagasisidet ja analüüsin seda (sh oma tegevust)?</p> <p>12. Kuidas teen ettepanekuid õppekava parendamiseks koolituse tulemustest ja tagasiside analüüsist?</p>	
B.3.10. Hariduslike erivajadustega õppija toetamine õppeprotsessis	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine õppeprotsessis:</i></p> <p>1. Kuidas orienteerun HEV valdkonda puudutavates õigusaktides, tean ja kasutan hariduslike erivajadustega seotud õppekorralduse võimalusi?</p> <p>2. Kuidas mõistan ja kasutan HEV valdkonnas kasutatavat enamlevinud terminoloogiat?</p> <p>3. Kuidas jälgin iga õppija arengudünaamikat ja toimetulekut ning märkan õppeprotsessis teistest eristuvat õppijat ja toe vajadust?</p> <p>4. Kuidas koostöös tugispetsialistidega tunnen ära tuge vajavate õppijate erivajaduste liigid?</p> <p>5. Kuidas märkan ja hindan toe vajadust vastavalt õppija erivajadustele ning koostöös osapooltega selgitan välja tuge vajava õpilase individuaalsed</p>	

arengu ja õpivajadused?	
<p><i>Õppe kohandamine:</i></p> <p>6. Kuidas kujundan õpikeskkonda vastavalt õppija vajadustele ja arengule, tagades õpitoe ja eduelamuse?</p> <p>7. Kuidas viin läbi õppija arengut toetavaid tegevusi individuaalselt või rühmas?</p> <p>8. Kuidas sean võimalusel koos tuge vajava õppijaga õppijale jõukohased õpieesmärgid, vajadusel koostan ja rakendan individuaalseid õppekavu, jõukohastan õppevara ja töökorraldusi ning suunan õppijat kasutama abimaterjale?</p> <p>9. Kuidas teen õppe kohandamisel ja rakendatud tugimeetmete efektiivsuse analüüsimisel koostööd tugispetsialistide ja õpetajatega?</p> <p>10. Kuidas annan HEV õppijale jt osapooltele tagasisidet õppija arengu kohta?</p>	
B.3.11. Digipedagoogika rakendamine	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
<p><i>Koolitamise ja nõustamise:</i></p> <p>1. Kuidas loon ja koostan juhend- ja metoodilisi materjale digivahendite rakendamiseks oma õppeasutuses?</p> <p>2. Kuidas korraldan ja viin läbi digipädevuste arengut ja erinevate digivahendite mõtestatud kasutamist toetavaid sisekoolitusi?</p> <p>3. Kuidas soovitan digivahendeid, nõustan ja abistan kolleege digivahendite leidmisel, kasutusele võtmisel ja turvalisel kasutamisel?</p> <p>4. Kuidas tõhustan koostöös oma kooli õpetajatega digivahendite kasutamist õppetöös?</p>	
<p><i>Õpikeskkonna kujundamine:</i></p> <p>5. Kuidas analüüsin organisatsiooni digitaristut ja teen ettepanekuid selle kaasajastamiseks ning rakendamiseks õppeprotsessis?</p> <p>6. Kuidas hindan turvariske ja teen ettepanekuid nende maandamiseks?</p>	
<p><i>Arendustegevus:</i></p> <p>7. Kuidas toetan ja hindan digivahendite väljapakkumise ja digipädevuse õppetöösse lõimimisega õppekava arendustööd?</p>	

KUTSEÕPETAJA, TASE 6 ÜLDOSKUSED	
Analüüsitavad hindamiskriteeriumid	Eneseanalüüs koos näidetega, selgituste ja viidetega tõendusmaterjalidele
Kuidas juhindun oma töös õpetaja kutse-eetikast; toetan oma tegevuse kaudu kutse-eetika ja õpetaja ameti laiemat teadvustamist	

ning väärtustamist ühiskonnas; järgin üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja norme erinevates keskkondades; kujundan oma eeskujuga õppijate väärtusi.	
Kuidas olen orienteeritud tulemustele ja isiklike tööeesmärkide saavutamisele; otsin võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasiliikumiseks; tulen välja uute ideedega ja viin neid ellu, arvestades parimate praktikatega; märkan probleeme ja neis peituvaid võimalusi; reageerin paindlikult muutustele ja hindan riske.	
Kuidas märkan, tunnustan, innustan õppijat, lapsevanemat ja kolleegi, tunnustan ka väikseid edusamme; toetan õpimotivatsiooni kujunemist läbi tähenduslike ja jõukohaste õpituatsioonide loomise, eneseteostuse ja õppimisest tekkiva rahulolu soodustamise; märkan mittemotiveerivate situatsioonide teket õpiprotsessis ja leian lahendusi nende kõrvaldamiseks individuaalsel või rühma tasandil.	
Kuidas hindan end ennastjuhtiva õppijana, määratledes enda õpistrateegiaid, õpiprotsessi, -vajadusi ja -võimalusi ning enda tugevaid ja nõrku külgi elukestva õppijana; arendan ennast eesmärgipäraselt.	
Kuidas määratlen ennast õpetaja ja õppiva professionaalina ning tajun sellest lähtuvat vastutust ja rolli ühiskonnas; analüüsin oma professionaalset arengut, olles avatud tagasisidele ja arvestab sellega enesearengu kavandamisel; tegutsen teadliku ja vastutustundliku kodanikuna.	
Kuidas näitan koostööd tehes üles austust ja hoolivust, aktsepteerides inimeste erinevusi ning arvestan neid; toon koostöösse oma teadmised ja kogemused ning rakendan neid koostööpartnerite võimendamisele; väärtustan koostööd ja analüüsin selle tõhusust.	
Kuidas loon positiivse suhtluskeskkonna ja käitun vastavalt headele suhtlemistavadele; juhin oma emotsioone ja käitumisviise vastavalt situatsioonile; esindan õpetaja professiooni, suheldes erinevate sihtgruppidega; kujundan õppijate kommunikatsiooni-/ suhtlemisoskusi; analüüsin ja arendan oma suhtlemisoskusi, annan konstruktiivset tagasisidet ja olen sellele avatud.	

<p>Kuidas arvestan oma töös Eesti ja Euroopa kultuuripärandit ja -saavutusi, erinevate regioonide kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja vajadust seda säilitada ning loominguilise eneseväljendamise olulisust igapäevaelus.</p>	
<p>Kuidas mõistan ja rakendan matemaatikale, loodusteadustele ja tehnoloogiale omaseid teadmisi ja meetodeid probleemide lahendamisel; tõlgendan matemaatilisi tulemusi igapäevaelu kontekstis; loon tehnoloogilisi lahendusi ja tegutseb nii looduslikus kui ka tehnoloogiarikkas keskkonnas, arvestades looduse, tehnoloogia ja ühiskonna vastasmõjusid.</p>	
<p>Kuidas järgin säästva arengu põhimõtteid ja käitun keskkonnasäästlikult; vahendan jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõtteid</p>	
<p>Kuidas järgin hariduse valdkonda, kutseharidust ja õpetatavat eriala reguleerivaid õigusakte; järgin töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, juhendan õppijaid tööohutuse alasel ja tagab nende järgimise õppeprotsessis</p>	
<p>Valdan eesti keelt vastavalt keeleteaduse nõuetele; kasutan oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendan ennast arusaadavalt; kasutan oma töös vähemalt ühte võõrkeelt.</p>	
<p>Kuidas kasutan oma töös digioskuste osaoskusi info haldamine, suhtlemine digikeskkonnades, sisuloome ja turvalisus (vt Kutsestandardi lisa 1 Digioskused); hindan ja arendan oma digikompetentsust.</p>	

Lisa 2. Tööandja hinnang

KUTSEÕPETAJA, TASE 6 ÜLDOSKUSED	
Üldoskus	Tõnedav näide
juhindub oma töös õpetaja kutse-eetikast; toetab oma tegevuse kaudu kutse-eetika ja õpetaja ameti laiemat teadvustamist ning väärtustamist ühiskonnas; järgib üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja norme erinevates keskkondades; kujundab oma eeskujuga õppijate väärtusi	<i>Nt õpilaste ja/või kolleegide tagasisidele tuginedes Nt arenguvestlustele, õpetaja kutse-eetilisele tegutsemisele, tagasisidele tuginedes jne</i>
on orienteeritud tulemustele ja isiklike tööeesmärkide saavutamisele; otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasiliikumiseks; tuleb välja uute ideedega ja viib neid ellu, arvestades parimate praktikatega; märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi; reageerib paindlikult muutustele ja hindab riske	<i>Nt arenguvestluse tulemused Nt toimetulek ja kaasatus muutuste protsessis</i>
märkab, tunnustab, innustab õppijat, lapsevanemat ja kolleegi, tunnustab ka väikseid edusamme; toetab õpimotivatsiooni kujunemist läbi tähenduslike ja jõukohaste õpituatsioonide loomise, eneseteostuse ja õppimisest tekkiva rahulolu soodustamise; märkab mittemotiveerivate situatsioonide teket õpiprotsessis ja leiab lahendusi nende kõrvaldamiseks individuaalsel või rühma tasandil	<i>Nt õpilaste, kolleegide, lapsevanemate tagasisidele või arenguvestlustele tuginedes</i>
hindab end ennastjuhtiva õppijana, määratledes enda õpistrateegiaid, õpiprotsessi, -vajadusi ja -võimalusi ning enda tugevaid ja nõrku külgi elukestva õppijana; arendab ennast eesmärgipäraselt	<i>Nt arenguvestluse tulemused</i>
määratleb ennast õpetaja ja õppiva professionaalina ning tajub sellest lähtuvat vastutust ja rolli ühiskonnas; analüüsib oma professionaalset arengut, olles avatud tagasisidele ja arvestab sellega enesearengu kavandamisel; tegutseb teadliku ja vastutustundliku kodanikuna	<i>Nt arenguvestluse tulemused</i>
koostööd tehes näitab üles austust ja hoolivust, aktsepteerides inimeste erinevusi ning arvestab neid; toob koostösse oma teadmised ja kogemused ning rakendab neid koostööpartnerite võimestamisel; väärtustab koostööd ja analüüsib selle tõhusust	<i>Nt Kolleegide tagasisidele tuginedes</i>
loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele; juhivad oma emotsioone ja käitumisviise vastavalt situatsioonile; esindab õpetaja professioni,	<i>Nt listid, sotsiaalvõrgustikud õpilastega ja nende kasutamine, vestlused, õppijate tagasiside vms</i>

suheldes erinevate sihtgruppidega; kujundab õppijate kommunikatsiooni-/ suhtlemisoskusi; analüüsib ja arendab oma suhtlemisoskusi, annab konstruktiivset tagasisidet ja on sellele avatud	
arvestab oma töös Eesti ja Euroopa kultuuripärandit ja -saavutusi, erinevate regioonide kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja vajadust seda säilitada ning loomingulise eneseväljendamise olulisust igapäevaelus	<i>Nt Õpetatava valdkonna vaimse, ainelise kultuurivara (raamatud, masinad, töövahendid, töövõtted jm) ning erialavaldkonna arengute kajastamise ja lõimimise kaudu õppeprotsessis</i>
mõistab ja rakendab matemaatikale, loodusteadustele ja tehnoloogiale omaseid teadmisi ja meetodeid probleemide lahendamisel; tõlgendab matemaatilisi tulemusi igapäevaelu kontekstis; loob tehnoloogilisi lahendusi ja tegutseb nii looduslikus kui ka tehnoloogiarikkas keskkonnas, arvestades looduse, tehnoloogia ja ühiskonna vastasmõjusid	<i>Nt jooniste, diagrammide, valemite mõistmine, kasutamine õppematerjalides jm</i>
järgib säästva arengu põhimõtteid ja käitub keskkonnasäästlikult; vahendab jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõtteid	<i>Nt säästlik suhtumine kooli varasse ja materjalidesse, arenguvestlusele tuginedes</i>
järgib hariduse valdkonda, kutseharidust ja õpetatavat eriala reguleerivaid õigusakte; järgib töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, juhendab õppijaid tööohutuse alasel ja tagab nende järgimise õppeprotsessis	<i>Nt arenguvestlus, pedagoogilise tegevuse vaatlus, õppematerjalide ja õppeinfosüsteemi sissekannete analüüs vms</i>
valdab eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõuetele; kasutab oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendab ennast arusaadavalt; kasutab oma töös vähemalt ühte võõrkeelt;	<i>Nt töökavade ja õppeinfosüsteemi sissekannete korrektsus, õpetaja pedagoogilise tegevuse vaatlus/analüüs (Lisa 2) vms Nt osalemine välisprojektides; võõrkeelsete materjalide kasutamine, arenguvestluse tulemused</i>
kasutab oma töös digioskuste osaoskusi info haldamine, suhtlemine digikeskkondades, sisuloome ja turvalisus (vt Kutsestandardi lisa 1 Digioskused); hindab ja arendab oma digikompetentsust.	<i>Mt õppeinfosüsteemi korrektne kasutamine, digi vahendite kasutamine info hankimisel, digipädevuste kasutamine õppetöös</i>

Hinnatava õpetaja ees- ja perekonnanimi:

(allkirjastatud digitaalselt)

Tööandja ees- ja perekonnanimi

Asutus ja amet

Lisa 3. Tunnikava

Õppekava:				
Moodul:				
Tunni teema:				
Sihtrühma kirjeldus:		<i>Nt kutsekeskharidus, Veebispetsialist, 3.kursus, õppegrupis 15 õpilast jne</i>		
Tunni eesmärk (eesmärgid)		<i>missuguste teadmiste ja oskuste omandamist ning hoiakte kujunemist õpetusega taotletakse</i>		
Õpiväljundid:				
Hindamine/ tagasiside:				
Meetod(id):				
Kasutatavad õppevahendid:				
Lisainfo:		<i>Nt paaristund 1,5 h, praktiline töö, teoreetiline töö vms</i>		
Tunni käik				
Tunni etapid	Aeg, min	Õpilase tegevus	Õpetaja tegevus	Pedagoogiline põhjendus (miks?)
I Aktualiseerimine (sissejuhatus) <i>Häälestamine</i>		<i>Mida õpilased teevad?</i>	<i>Mida õpetaja teeb?</i>	<i>Miks on sellised tegevused kavandatud</i>
II Uute teadmiste ja tegevusvõtete omandamine <i>Õppimine</i>				
III Oskuste ja vilumuste kujunemine <i>Peegeldus</i>				
Lõpetamine			<i>iseseisva töö tutvustamine vm</i>	

Tunnikava koostamisel tuleb lähtuda tunni tervikust. Selle all mõistetakse seda, et kui on tegemist paaris tunniga (2x45min), siis koostatakse üks tunnikava tundidele, sama kehtib ka praktiliste tundide puhul, kus tunde võib olla rohkem kui kaks. Oluline on anda edasi tunni tervik, mis sisaldab tunni etappe ja sisulist tegevust ning on kooskõlas tunni eesmärgiga (eesmärkidega), õpiväljundite ja tagasiside saamisega (hindamisega). Tunni etapid võivad sisaldada järgmisi tegevusi:

I Aktualiseerimine (sissejuhatus)

- tunni organiseerimine
- eesmärgi püstitus
- eelteadmiste, vajaduste, huvide aktiveerimine
- iseseisvale tööle tagasiside andmine
- küsitlemine ja vestlus eelnevate teadmiste meeldetuletamiseks ja tunni jaoks vajalikuks tegemiseks; tuletatakse meelde varemõpitu, millel baseerub uus teema
- huvi äratamine uue materjali vastu (õpilast motiveeriva olukorra loomine)
- harjutamine oskuste värskendamiseks ning teadmiste ja oskuste kohandamiseks uue õppematerjali tarvis

II Uute teadmiste ja tegevusvõtete omandamine (õppimine)

- huvi (õppimotivatsiooni) hoidmine
- õpilaste toetamine, julgustamine
- uue info sidumine varasemate teadmistega
- seoste loomine isikliku kogemusega
- mõistmine, arusaamine
- tähenduse loomine
- uute mõistete, nendevaheliste seoste ja tegevusvõtete selgitamine
- uute tegevusvõtete demonstreerimine
- tunnetusülesannete (õpiprobleemide) lahendamine

III Oskuste ja vilumuste kujunemine (refleksioon)

- millised on võimalused teadmiste rakendamiseks
- tervikpildi loomine
- kokkuvõtte eesmärkide täitmisest, hinnangud (hinded)
- tagasiside õpilaste tegevusele
- teema laiendus (iseseisva töö) koos põhjendusega, miks see on oluline
- uute eesmärkide püstitamine/ järgmise tunni tegevused
- harjutamine teadmiste rakendamiseks vajalike oskuste ja vilumuste kujundamiseks

Lisa 4. Pedagoogilise tegevuse vaatlus/analüüs

Õpetaja:

Õppetund:

Hinnatavad tegevused	Lävend	Tähelepanekud, tagasiside
1. Tunni eesmärgistamine	Tunni eesmärgid on nõuetekohaselt sõnastatud (eesmärgid on püstitatud lähtudes õppijast, õppekavast töökavast). Eesmärgid on õppijatele enamasti <ol style="list-style-type: none"> 1. arusaadavad 2. jõukohased ja 3. õppimise tulemust kirjeldavad Enamus eesmärke on saavutatud.	
2. Tunni kavandamine ja osadeks jaotamine	Tund on eesmärgipäraselt planeeritud. Tunnis on eristatud selle erinevad osad, milles rakendatakse eesmärgipäraseid õppemeetodeid.	
3. Tunni alustamine	Õpilased on tunni algusest teavitatud.	
4. Õppemeetodite kasutamine	Rakendatakse õpitavale ning õppijatele kohaseid (sh eesmärgipäraseid ja spetsiifilisi) õppemeetodeid.	
4.1. Arutelu juhtimine tunnis	Arutelu on planeeritud ja seda rakendatakse õpitegevustes.	
4.2. Koostöös õppimine	On kavandatud ja rakendatakse erinevaid koosõppimise vorme (paaristö, töö suurtes ja väikestes rühmades jne).	
4.3. Tagasiside õppimise kohta	On kavandatud ja rakendatakse tagasiside andmist erialastele teadmistele lähtudes kooli hindamisjuhendist	
4.4. Õpikeskkonna kujundamine	Õppijatele on tagatud vaimselt ja füüsiliselt turvaline õpikeskkond. Õpetaja on õppijatele teadmiste ja käitumisega eeskujuks.	
4.5. Õpitava näitlikustamine	Kavandatud on õppeprotsessi näitlikustamine ja vastavaid põhimõtteid rakendatakse.	
4.6. Õpilaste individuaalsustega arvestamine	Õpetaja märkab klassi eripära ja arvestab seda õpitegevuste planeerimisel ja rakendamisel.	
4.7. Ebakohane käitumine ja selle ennetamine	Õpetaja märkab ebakohast käitumist ja reageerib sellele. Õpetaja tagab töörahu suuremas osas tunnist.	
5. Tunni lõpetamine	Tund on õpetaja poolt lõpetatud.	

Vaatleja /analüüsija ees- ja perekonnanimi:

Kuupäev: